

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 24

Fylke: Akershus

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Ullensaker

Emne: Måltider og mat

Bygdelag: hovedstaden

Oppskr. av: lektor B. Bjelmerud

Gard: Turvang

(adresse): Kloftholm

G.nr. 23 Br.nr. 3

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Gjennf. - 5 - fem måltider
 føreduler - bykk kl 5
 duler " 7
 middag " 2
 efterverd " 5
 kveldsverd " 8

Nå har en 4. måltider:

Morgenkaffe kl 7

Middag " 1

Kveldsmiddagskaffe kl 3.

Kveldsverd " 1/2 7.

I ei mine kanteu har jeg en
 har de samme måltider alle
 rundt, men kveldsmaten må en
 i den mørke aften ta litt for 1/2 7
 f. eks kl. 6 (18)

Foreduler kl 5 morgen u av alle

2

da da jeg skulle her ca år 1880,
og her måtte nok opp for
og så i høst 1850-70, den gang
da en på gården bruket med
slire (lykkel), fikk en velling på
loven klokke 1/25 enkelte steder
klokke 4. for alle min får

Spør 3 - ja smutsten

Spør 4 ja det brukte vantet
det ofte litt ekstra godt, da
brukemaskinen - dampmaskinen
kom igang, fikk en ofte en
dram og et stykke smørbrød
mellom måltidene, arbeidet en
for å bli ferdig om kvelden
f.eks kl kl 10., fikk en et
glass toddy, ja var husbunden
litt real, fikk en 2 glass toddy

Spør 5 Middagen - ingen forstyd
sømmer og vinter

Spør 6. middag med varm ret
enkelte steder fikk en litt
oppvakt varm mat til
frokost, "Selig du en, levde
godt" - som det ble sagt
Tjenerne hadde god greie på den
en levde godt".
" Like gårder fikk
de beste tjener

Spm 7. Lørdag var nok koden litt
dårligere søndag var den noe
bedre. Lørdag var det som
ofte salt sild.

Spm 8. Nei, det har jeg neppe.

Spm 9. Sild-salt lørdag, kjøtt, salt
søndag. Salt kjøtt eller fisk
hadde en oftest onsdag også

Spm 10. flakvis brukes som regel
til spekefisk

Spm 11. Det blir noe vanskelig for
meg nå, f. eks år 1880-90
koden var ensidig, tillagningen
var ofte slutt, koketeksten var
dårlig i de dage på landet.
For volderen var det mere kjøtt
og fisk enn om sommeren

Spm 12. Den er men betydelig, mere
grønnsaker er i bruk, koketeksten
har gitt store fremskritt i de siste
40 år - 50 år er kanskje retter
å se, ordet vitaminer var en helt
ukjent glose i mine unge dage

Spm 13. Jeg kan nå ikke peke på
nåen spesiell nasjonalrett

Spm 14. Jeg vet ingen rett uten den
spiser i Allensaker

Apr. 15. Nei, det har jeg ikke.

Nei (i 1950) har man alle slags matvarer, dog er det lite av sukker og kaffe, da spør vil en de mindre kjøtt enn før, men dette skyldes utskrav den høie pris på varen. Man holder ikke fram med alle slags surrogater som en kjempe under krigen.

Jeg skaldeu selge landemeljøet her. En bruker mere gjæraker enn før, en bruker mere melk og melkemat enn før, en drikker mere melk til frokost f. eks.

Jeg har neppe innflytning her. Det er en større innvandring på kortholdet, nei dette er blitt ledde, skylder det vil husmennene under landet. Høstakka fra prestegården er ikke kommet fram, landhandlere har vel neppe hatt noen innflytelse her. Mah Masymen under annen vinsten-king var stanskelig, men dog bedde på landet som i byene.

Kortholdet er blitt ledde på landet og det skylder både husstellkassen og sekkel og på radio og aviser.

Kokebøker finnes i et stort hus. I en av husene, Hanna "Husevi" bar i prestegården og "en skansen og fogder.

Arbejdet 4858
O. Ø. Gjeldemund.